UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

3. Casus quinque, in quibus non est licitum divortium, quamvis adsit adulterium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-78172

Visual Library

miam (& ſanè propter paritatem ſuæ rationis deberet etiam excludere beſtialitatem) quia, inquit, diviſio carnis non per infuſionem ſeminis in alienam carnem, ſed propter mixtionem ſeminis in ſemine, ſeu cum carne alterius in vaſe apto ad generationem, id, quod in ſodomia non contingit; ſcio, inquam, hoc, ſed, quia ipſemet Pontius *loc. cit.* tandem fatetur, in praxi excipiendum eſſe opinionem communem, ab ea nobis recedendum non erit.

7. Quid de Sodomia cum propria vxore?

Reſpondeo, hanc puto, non venire hic nomine adulterii, quia verè tunc non eſt perfecta diviſio cum alterius carne. Ita cum communi Sanchez *l.c.* Eſſet tamen ſufficiens cauſa divortii temporalis, quando conjux alium ſollicitaret ad ejuſmodi peccatum, juxta ea, quæ mox dicemus §.7.

8. Aſſero ſecundò, tactus impudicos, oſcula, pollutionem ipſius conjugis extra vas, etiam procuratam alienis manibus, ſeu inſtrumentis, immò, & copulam ſine ſeminis emiſſione non intelligi hîc nomine adulterii, quamvis hæc fiant cum animo perveniendi ad adulterium. Ratio horum omnium eſt, quia hi non ſunt actus perfecti contra datam fidem, cùm non dividant carnem conjugis cum alterius carne; nam propter eandem rationem, nec nomine adulterii hîc venit copula cum fœmina mortua, quia illa non eſt vera caro, ſed veluti ſtatua lapidea. Ita Sanch. Fillliuc. Bonac. aliique apud Leandr. *loc. cit. quæſt.* 8. 9. *&* 10.

9. Dictum eſt ſemper (*hic*) nam cæterum in ordine ad Confeſſionem eſſe ejuſmodi peccata, adulterii, *in met. Confeſſ. l.* 2. *c.* 7. §. 6. & rurſus *l.* 7. *in Decal. c.* 3. §. 1. docui, ut monui *n.* 4.

§. III. *Caſus quinque, in quibus non eſt licitum Divortium, quamvis adſit cauſa Adulterii.*

ADVLTERIVM VTRIVSQVE.

1. PRimus caſus eſt, quando vterque conjux adulterium commiſit; tunc enim, quia delicta compenſantur, neuter ex conjugibus poterit divertere. Idque verum eſt, etiamſi vnus conjugum plura, vel publicè, alter vnum, vel occultè adulterium commiſerit, & etiamſi vnus per ſodomiam, alter per fornicationem, & etiamſi unus ſe emendaverit, ſcilicet non amplius adulteretur, alter verò (ſed admonitus, ut deſiſtat) perſiſtat tamen in adulterando. Ita Doctores citati, & ratio eſt, quia, poſita fidei fractione, ſemper locum ſuum habet jus compenſandi, etiam contra emendatum, donec conjux innocens injuriam remittat, de qua remiſſione *mox num.* 16. Illud (admonitus, ut deſiſtat) vide fuſiùs apud Sanchez *lib.* 10. *matr. d.* 7. Coninch. *d.* 35. *dub.* 2. Averſ. *loc. cit. ſect.* 4. *v. Quintò*, alióſque.

2. Hæc autem intelligenda ſunt, ſi ante peractum diuortium uterque adulteretur. Sed quid, ſi celebrato jam diuortio ob adulterium unius, deinde alter, qui fuerat innocens, addulteretur & ipſe, obligabitúrne hic alteri reconciliari ex eo, quòd ſic compenſentur duo dicta adulteria?

3. Obligari tenet Coninch. *l.c.* G. Hurt. *d.* 11. *de matr. diff.* 3. *num.* 11. Leand. *d.* 26. *matr. quæſt.* 23. Auerſ. *quæſt.* 23. *matr. ſect.* 4. *v. Septimò* Sanch. *lib.* 10. *matr. d.* 9. *n.* 30. citans S. Thom. alióſque. At Sanch. ſuſtinet, non obligari, niſi poſt ſententiam, quâ Iudex cogat fieri reconciliationem, ob periculum fornicationis, quod ex illa ſeparatione conſurgit.

4. Verùm, ſententia Coninch eſt à nobis approbanda. Ratio eſt, quia, quamuis, poſt diuortium factum, fidem fregerit, tconjux, quia antea fuerat innocens, iam tunc eſt nocens, ergo alter jam acquirit jus compenſandi.

5. Quid fiet, ſi poſt diuortium, conjux innocens ritè ſolemnem profeſſionem emiſerit, & poſt profeſſionem adulteraverit, an ſcilicet reddendus ſit conjugi uolenti tecompenſationem? Dicam §. 8. *à n.* 8.

Adulterium vnius, ſed altero conſentiente.

6. Secundus caſus eſt, ſi conjux adulterium committat, conſentiente alio conjuge (quod dicitur, conjugem proſtituere.) Ita conſtat ex Sacro Textu, *c. Diſcretionem de eo, qui cognoſcit conſanguin.* Ratio autem eſt, quia, cum vterque tunc delinquat, alter per adulterium, alter per lenocinium, æquitas non vult, ut alter jure ſuo cadat, alter non item. Ita Sanch. Pont. Caſtropal. *ll. cc.* & communiter.

7. Conſentit autem ſecundùm eoſdem, quibus adde Averſ. *quæſt.* 23. *matr. ſect.* 3. *v. Quintò* conjux, ſive expreſsè, ſive tacitè, non impediendo, cùm poſſit.

8. Inquires: Si vir neget alimenta vxori, ſi eam deſerat, ſi eam domo expellat, ſi cùm ea crudeliter agat, ut ipſa ſibi de aliquo amatore provideat, cenſebitur ne conſentire vxoris adulterio, & conſequenter propter delictorum compenſationem, cadere à Iure divertendi?

9. Reſpondeo: Sanch. *l.c. d.* 6. Pont. *lib.* 9. *c.* 17. *n.* G. Hurt. *d.* 11. *diff.* 3. *n.* 12. aliíque citantes aliquos, ſuſtinent, non cadere, quia id non eſt conſentire ad adulterium, ſed ſolùm occaſionem remotam adulterii præbere. Excipiunt, niſi animo, ut mulier fornicetur, ea faciat; nam tunc jam conſentiret adulterio, & conſequenter à ſuo jure divertendi caderet.

10. At S. Thom. Aug. Covar. aliique apud Averſ. *l.c. v. At ex oppoſito*, citantes, & ipſi quoddam Ius, ſuſtinent cadere, quia cùm conjux ſufficienter tunc ſit cauſa illarum injuriarum, videtur etiam eſſe cauſa, vnde adulterium ſequatur; quare non debet ex ſua malitia ejuſmodi commodum reportare, & jus divertendi retinere.

11. Mihi videtur excipienda diſtinctio Averſæ, *l.c. v. Cohærenter*, nam illæ injuriæ, ſi ſolitariè ſumantur, ut ſint in alio genere ab adulterio, non ſufficiunt, nec ad tacitum quidem conſenſum, quando vir rationabiliter non prævidet, vxorem fornicaturam; at quando prævidet, aut certè prævidere debet, quia aliquo modo ſubdubitat de hujuſmodi fornicatione vxoris, & tamen ab injuriis non deſiſtit, cùm certò deſiſtere obligetur, tunc à ſuo Iure ſe ſeparandi meritò excidet; quia cùm ſuæ rationi ipſe coram habere debeat, ſi ea, tam gravia incommoda ſexui fragili afferat, jam ſufficientem cauſam dare adulterii, & conſequenter tacitè conſentire, cenſebitur.

12. Atque ex data diſtinctione, Textus, quos afferunt vtraque ſententia, ſatis conciliari poterunt.

Adulterium materiale, id eſt, vacans culpa adulterii.

13. Tertius caſus: Quando adulterium vacat vera adulterii culpâ, jus divertendi alteri conjugi non tribuit. Meritò quidem, quia non eſt plectendus quis pœna delicto dicta, ſeu conjuncta ejuſmodi delicto ſine formali, & vera culpa talis delicti. Exempla ſunt, ſi conjux ſtuprum patitur, prudenter putans ſuum conjugem obiiſſe; ſi per ignorantiam invincibilem, credens quis hanc eſſe ſuam, ad illam accedat; ſi per vim omninò abſolutam cogatur conjux adulterium committere, &c. in his enim, & ſimilibus caſibus, cùm ſit involuntaria ratio adulterii, ſeparationem, quæ ex formali adulterio conſequitur, ſubire conjugem æquum non eſt.

14. Quid, ſi per metum gravem?

Reſpondeo: Sylveſter, aliique, & eos citans Averſa, d. q. 23. *ſect.* 3. *v. Tertiò*, dicunt, adulterium ex metu extortum non dare alteri divertendi jus, quia, ad hunc effectum eſt perinde, ac ſi adfuiſſet vis, & abſoluta coactio, ſiquidem metus tanti mali excuſare debet à pœna, de qua agimus.

15. Verùm, Sanch. Coninch. Rebell. quos citat, ſequitúrque Gaſp Hurt. *d.* 11. *matr. diff.* 3. docet, dare jus divertendi, quia metus voluntarium per ſe, & abſolutè, ideóque culpam non tollit. Vtrumque probabiliter dictum eſſe, judico.

Remiſsio